

ਸਮੇਕਿਤ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਸੇਵਾਵਾਂ (ਆਈ.ਸੀ.ਡੀ.ਐਸ.)

1975 ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਆਈ.ਸੀ.ਡੀ.ਐਸ. (ਸਮੇਕਿਤ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਸੇਵਾਵਾਂ) ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਰੰਭਿਕ ਬਚਪਨ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਟੀਚਾ ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ, ਗਰਭਵਤੀ ਅਤੇ ਦੁੱਧ ਪਿਲਾ ਰਹੀਆਂ ਮਾਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿਹਤ ਪੋਸ਼ਣ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਸਬੰਧੀ ਲੋੜਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣਾ ਹੈ।

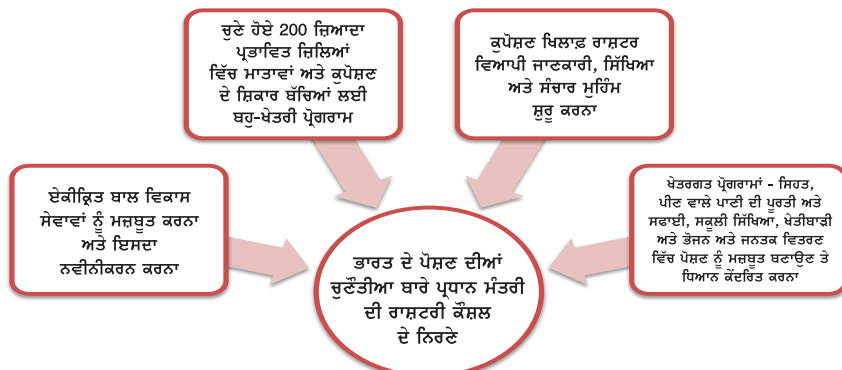
ਸਮੇਕਿਤ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਕਰਨਾ ਮਿਸ਼ਨ ਮੋਡ ਵਿੱਚ ਸਮੇਕਿਤ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਸੇਵਾਵਾਂ - ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਚਰਨ:

- ◆ ਆਈ.ਸੀ.ਏ. ਸਮੱਰਥਿਤ ਆਈ.ਐਸ.ਐਸ.ਐਨ.ਆਈ.ਪੀ. ਨਾਲ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਲਾਨਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਯੋਜਨਾ (ਏ.ਪੀ.ਆਈ.ਪੀ.)।
- ◆ ਨਵੇਂ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਵਾਧੇ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਮਾਂ ਅਤੇ ਬਾਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਰਡ।
- ◆ ਨਿਗਰਾਨੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਸਹਿਤ ਪੰਜ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨਿਰੀਖਣ ਸਿਸਟਮ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ।
- ◆ ਆਂਗਨਵਾੜੀ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦੀ ਗੁੰਡਿੰਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕਰਨ ਲਈ ਹਿਦਾਇਤਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਂਝੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਦੇਣਾ।
- ◆ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਿਸਟਮ (ਐਮ.ਆਈ.ਐਸ.) ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ।
- ◆ ਈ.ਸੀ.ਸੀ.ਈ. ਪਾਲਿਸੀ ਸੂਤਰੀਕਰਨ ਬਾਰੇ ਆਧਾਰ ਸਮੂਹ।
- ◆ ਆਂਗਨਵਾੜੀ ਵਰਕਰ ਅਤੇ ਆਂਗਨਵਾੜੀ ਸਹਾਇਕ ਦਾ ਵੇਤਨ ਵਧਾਉਣਾ।
- ◆ ਪੋਸ਼ਣ ਸਰੋਤ ਮੰਚ (ਐਨ.ਆਰ.ਪੀ.) ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ।

ਸਮੇਕਿਤ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਲਈ ਚਰਨ

◆ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸਬੰਧੀ ਸੁਧਾਰ

- ਸਿਹਤ ਪੋਸ਼ਣ ਅਤੇ ਆਰੰਭਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਧੁਰਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਆਂਗਨਵਾੜੀ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਜਬਰਦਸਤ ਈ.ਸੀ.ਈ. ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਕਰਨਾ।
- ਉਚਿਤ ਆਂਗਨਵਾੜੀ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ।
- ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਪੈਕੇਜ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ।
- 3 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਅਤੇ ਆਰੰਭਿਕ ਬਾਲ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਸਬੰਧੀ ਵਾਤਾਵਰਨ ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਨਾ।
- ਆਰੰਭਿਕ ਬਚਪਨ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ।
- ਪੂਰਕ ਆਹਾਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨਾ।
- ਮਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਪੋਸ਼ਣ ਸਲਾਹ ਸੈਸ਼ਨ।

ਮਹੱਤਵ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ

- ◆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਪੈਕੇਜ ਦਾ ਨਵੀਨੀਕਰਨ।
- 3 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਸਲਾਹ ਅਤੇ ਆਰੰਭਿਕ ਪ੍ਰੇਰਣਾ।
- ਆਰੰਭਿਕ ਬਚਪਨ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੀ-ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ।
- ◆ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਨਤੀਜਿਆਂ ਅਤੇ ਨਤੀਜਾ ਸੂਚਕਾਂ ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਨਾ।
- ◆ ਦੱਸੇ ਗਈ ਸਮੇਕਿਤ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਸੇਵਾ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ।
- ◆ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾਪੂਰਨ ਸੁਮੇਲ।
- ◆ ਸ਼ਿਵਲ ਸਮਾਜ ਦੁਆਰਾ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਨਾਲ ਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ।
- ◆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਨਾਲ ਸਵੈ-ਇੱਛਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਾਧਾ ਪੋਸ਼ਣ, ਈ.ਸੀ.ਸੀ.ਈ., ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਆਦਿ।
- ◆ ਸਮੁਦਾਇਕ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ।
- ◆ ਜਨ-ਸੁਨਵਾਈ, ਸਮਾਜਿਕ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਅਤੇ ਖੁਲਾਸੇ ਦਾ ਸਹੂਲਤ।

- ਜ਼ਿਆਦਾ ਘੱਟ ਵਜ਼ਨ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਥੋੜੇ ਜਿਹੇ ਵਜ਼ਨ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਉਪਾਅ ਕਰਨਾ (ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਪੋਸ਼ਣ ਸਬੰਧੀ ਸਲਾਹ ਸਭਾ ਅਤੇ ਸਨੇਹ ਸ਼ਿਵਰ)।
- ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੋੜਾਂ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਨਾ।

ਸਾਰਣੀ: ਪੂਰਕ ਪੋਸ਼ਣ ਦੀਆਂ ਲਾਗਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਵ

ਸ਼੍ਰੇਣੀ	ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਯਮ (16.10.08 ਤੋਂ ਲਾਗੂ)	ਬਦਲੇ ਨਿਯਮ (ਪ੍ਰਤੀਦਿਨ ਪ੍ਰਤੀ ਲਾਭਪਾਤਰੀ)
6-72 ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਬੱਚੇ	Rs 4.00	Rs 6.00
ਜ਼ਿਆਦਾ ਘੱਟ ਵਜ਼ਨ ਵਾਲੇ ਬੱਚੇ	Rs 6.00	Rs 9.00
ਗਰਭਵਤੀ ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਿਸੂ ਪਾਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮਾਤਾਵਾਂ	Rs 5.00	Rs 7.00

- ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੋਤ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ।
- ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਸੇਵਾਵਾਂ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਮੱਰਥਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ।
- ਸਮੁਦਾਇਕ ਮਾਲਕੀ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ।

◆ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ

- ਯੋਜਨਾ, ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਲੋਚਸ਼ੀਲ ਸੰਰਚਨਾ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਰਨਾ।
- ਸੁਮੇਲ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ।
- ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਨਾ।
- ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਐਮ.ਆਈ.ਐਸ. ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਉਣਾ।
- ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੰਚਾਰ ਅਤੇ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ (ਆਈ.ਸੀ.ਟੀ.) ਦੀ ਵਰਤੋਂ।
- ਉਚਿਤ ਵਿੱਤੀ ਸਰੋਤ ਵੰਡਣਾ।

◆ ਸੰਸਥਾਗਤ ਸੁਧਾਰ

- ਮਿਸ਼ਨ ਮੋਡ ਵਿੱਚ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਸੇਵਾਵਾਂ।
- ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਵਾਲੇ ਅਦਾਰੇ।
- ਪੀ.ਆਰ.ਆਈ. ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ।

ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਸੇਵਾਵਾਂ ਮਿਸ਼ਨ ਮੋਡ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਪੈਕੇਜ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਉਣਾ

ਈ.ਸੀ.ਸੀ.ਈ.ਡੀ.

- ਈ.ਸੀ.ਸੀ.ਈ./ਪੀ-ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਰਸਮੀ ਸਿੱਖਿਆ।
- ਪੂਰਕ ਪੋਸ਼ਣ।

ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਪੋਸ਼ਣ ਸਲਾਹ ਸਭਾ

- ਆਈ.ਵਾਈ.ਈ.ਸੀ.ਐਫ. ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਸਲਾਹ ਸਭਾ।
- ਮਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਉਸ ਲਈ ਸਲਾਹ।
- ਦੇਖਭਾਲ, ਪੋਸ਼ਣ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸਵਾਈ ਸਿੱਖਿਆ।
- ਵਧੇਰੇ ਘੱਟ ਭਾਰ ਵਾਲੇ ਬੱਚੇ ਲਈ ਸਮੁਦਾਇਕ ਅਧਾਰਿਤ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ।

ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ

- ਟੀਕਾਕਰਨ ਅਤੇ ਸੂਖਮ ਪੋਸ਼ਕ ਤੱਤ ਪੂਰਤੀ।
- ਸਿਹਤ ਜਾਂਚ।
- ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਹਵਾਲਾ।

ਸਮੁਦਾਇਕ ਗਤੀਸ਼ੀਲਤਾ, ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਹਿਮਾਇਤ ਅਤੇ ਆਈ.ਈ.ਸੀ.

- ਆਈ.ਈ.ਸੀ. ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਨ।